
Notificarea salariaților – măsură necesară în procedura insolvenței Legea 85/2006

Insolvența – acea stare a patrimoniului debitorului caracterizată prin insuficiența fondurilor bănești disponibile pentru plata datoriilor certe, lichide și exigibile, astfel cum aceasta este definită prin art. 3 al Legii nr. 85/2006 privind procedura insolvenței (Legea), are ca premisă creanța izvorâtă dintr-un raport juridic obligațional. Titularul creanței, parte a acestui raport, reprezintă un element indispensabil procedurii insolvenței, având o legătură directă cu aceasta. În aceste condiții, raportat de scopul și caracterul colectiv al procedurii, fiecare creditor privit individual are dreptul și trebuie să fie înștiințat asupra măsurii dispusă de către instanța de judecată de intrare în insolvență a debitorului, cealaltă parte a raportului obligațional.

Notificarea deschiderii procedurii reprezintă una dintre primele măsuri pe care administratorul judiciar sau lichidatorul este obligat să le întreprindă în vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la art. 20, respectiv art. 25 din Lege. Legea prevede că notificarea se va trimite tuturor creditorilor menționați în lista depusă de către debitor, debitorului și registrului în care acesta este înmatriculat. *Dar ce se înțelege prin sintagma „tuturor creditorilor”?* În listele depuse de către debitor în conformitate cu art. 28 alin. 1, lit. c) ori, după caz, în condițiile art. 32 figurează și salariații acestuia în calitate de creditori? Răspunsul acestor întrebări poate fi regăsit parțial în prevederile art. 3 pct. 7 din Lege care definesc noțiunea de creditor incluzând orice persoană fizică sau juridică ce deține un drept de creanță împotriva debitorului, iar teza finală a aceluiași articol exceptează salariații debitorului de la obligația de a depune individual declarația de creanță.

Cu alte cuvinte, sintetizând conținutul normelor legale anterior identificate, ar trebui să calificăm salariatul (bineînțeles, în ipoteza în care acesta deține o creanță împotriva debitorului) ca titular de creanță și, în aceste condiții, în calitatea sa de creditor, el va fi trecut în lista depusă de către debitor și, implicit, va trebui notificat în conformitate cu prevederile art. 61 din Lege.

Referitor la depunerea cererii de admitere a creanței formulată în vederea înscrierii la masa credală, în art. 64 alin. 1 legiuitorul a instituit o excepție în ceea ce îi privește pe salariați și anume, creanțele acestora vor fi înregistrate conform evidențelor contabile ale debitorului. Astfel, ei scutiți de la aplicabilitatea prevederilor art. 64 și următoarele și, pe cale de consecință, sunt scutiți și de la plata taxei judiciare de timbru.

Luând în considerare această situație avantajoasă (ce se raportează la două aspecte: scutirea formulării cererii și susținerea ei prin dovezi concludente, pe de o parte, și scutirea timbrajului, pe de altă parte) creată salariaților, în ipoteza în care această categorie de creditori nu ar fi supusă notificării administratorului judiciar sau lichidatorului, am transforma o măsură gândită ca o protecție a acestei categorii în contrariul, lipsa notificării salariaților reprezentând o vătămare a drepturilor procesuale.

Prin art. 61 al. (3) Legea instituie atât un sistem de publicitate generală, cât și un sistem de publicitate specială (individuală) prin înștiințarea fiecărui creditor în parte. Sistemul de publicitate generală care are ca efect opozabilitatea față de toate persoanele interesate sau neinteresate de procedură se realizează prin publicare, pe cheltuiala debitorului, într-un ziar de largă circulație la nivel național și în Buletinul Procedurilor de Insolvență. Aceasta, însă, din punctul nostru de vedere, nu echivalează cu transmiterea notificării către salariații debitorului, ci reprezintă doar o modalitate de acoperire a unor situații ce ar putea interveni ca urmare a incidenței unor factori obiectivi, spre exemplu, a unei liste de creditori incompletă. În jurisprudența din domeniu, în acest sens, s-a menționat că „publicarea în Buletinul Procedurilor

de Insolvență a notificării privind deschiderea procedurii insolvenței față de un anumit debitor este opozabilă și creditorilor care nu au fost identificați în niciun fel printr-o listă a creditorilor depusă în termenul legal sau au fost identificați insuficient, cu elemente insuficiente pentru efectuarea notificării potrivit Codului de procedură civilă, iar acești creditori, luând cunoștință astfel despre deschiderea procedurii față de debitor, se presupune că știu sau trebuie să știe că sunt creditorii aceluși debitor și că în consecință pot face declarațiile de creanță în procedură” (*Decizia comercială nr. 337/R din 05.02.2009, Curtea de Apel București, Secția a VI-a Comercială*).

Cu toate acestea, dacă lista creditorilor este completă și în ea se regăsesc toți salariații debitorului (titulari de creanțe izvorâte din raporturile de muncă), aceștia considerăm că trebuie notificați individual de către administratorul judiciar sau lichidator la adresele precizate, oferindu-le astfel de exemplu posibilitatea înștiințării asupra drepturilor lor de a formula opoziție în conformitate cu dispozițiile art. 32 alin. 2 din Lege, putând contesta hotărârea instanței de judecată de intrare în insolvență. Indiferent de calitatea de salariat al debitorului, indiferent de obligativitatea organelor de conducere ale debitorului de a aduce la cunoștința angajaților situația juridică în care se regăsește societatea angajatoare, acești creditori beneficiază de aceleași drepturi ca cele prevăzute pentru creditorii nesalariați. Prin respectarea acestor drepturi și prin îndeplinirea primelor măsuri ce vizează deschiderea procedurii și față de ei, acești creditori vor beneficia de egalitatea de tratament în procedura concursuală. Altfel, lipsa notificării salariaților ar echivala cu încălcarea drepturilor prevăzute de lege pentru toți creditorii și, implicit, cu prejudicierea lor din punct de vedere procesual prin restrângerea posibilităților de atacare a hotărârilor instanței de judecată.

În concluzie, cu toate că salariaților nu le incumbă obligația depunerii declarațiilor de creanță în termenul stabilit de către instanță și nici obligația achitării taxei judiciare de timbru, opinăm că notificarea privind deschiderea procedurii de insolvență este necesară și trebuie comunicată și acestor creditori din considerente ce țin de prevenirea oricărei vătămări procesuale. În acest mod se poate evita o eventuală decădere a angajaților din dreptul de a sesiza practicianul în insolvență referitor la quantumul creanței lor având în vedere faptul că sunt posibile situații în care, din evidențele contabile ale debitorului, lipsesc sau nu sunt descoperite anumite înscrisuri ori contabilitatea nu poate fi completată în așa fel încât creanța angajatului să reiasă în quantumul său real. Este adevărat că salariatul poate formula contestație la tabelul preliminar al creanțelor în conformitate cu dispozițiile art. 73, însă poate fi prevenită formularea acestor căi de atac prin aducerea la cunoștința salariaților, prin notificare, termenele stabilite de către instanță pentru fiecare etapă a procedurii, termene care îl pot ghida pe salariat să sesizeze practicianul în insolvență în vederea oferirii unor lămuriri, informații sau dovezi în legătură cu creanța proprie.

În considerarea argumentelor mai sus expuse, concluzia noastră este că notificarea prevăzută de art. 61 din Lege este necesară, justificată și ar trebui comunicată creditorilor salariați în condițiile prevederilor Codului de procedură civilă, pentru a le oferi posibilitatea de a beneficia de procedura insolvenței în limitele stabilite tuturor creditorilor, indiferent de categoria de creanțe de care aparțin, evitându-se astfel orice factor sau măsură ce ar putea genera nerespectarea drepturilor lor procesuale.